

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 405

Ἐν Ἡρακλείῳ, τῇ 28ῃ Ἀπριλίου 2026

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς

τούς Αἰδεσιμωτάτους Κληρικούς, τούς Ὅσιωτάτους Μοναχοὺς
καί τό εὐσεβές Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, βλέποντας μέ ἀνησυχία τά ὀλοένα αὐξανόμενα περιστατικά βίας στήν κοινωνία μας, αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά ἀπευθύνει λόγο ἀγάπης καί εὐθύνης πρὸς τόν λαό τοῦ Θεοῦ. Ἡ βία, σέ κάθε της μορφῇ, πληγώνει τόν ἄνθρωπο καί διαλύει τίς σχέσεις. Δέν εἶναι μόνο ἓνα κοινωνικό θέμα, οὔτε μόνο ἓνα σύγχρονο πρόβλημα, ἀλλά διαχρονικό φαινόμενο, πού συνεχῶς ἀποκτᾷ νέες μορφές. Εἶναι πληγή τῆς καρδιάς, πού γεννιέται ἀπό τόν φόβο, τήν ἀπομόνωση καί τήν ἀπουσία ἀγάπης.

Τά πάθη γενικά, καί εἰδικότερα ὁ ἀτομοκεντρισμός, ἡ φιλαυτία καί ἡ πλεονεξία, ὀδηγοῦν στήν ἀσκηση βίας καί διαταράσσουν τίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων τόσο μεταξύ τους, ὅσο καί μέ τόν Θεό. Ἡ αὐταρχική προσπάθεια γιά τήν ἀτομική κυριαρχία ἐκδηλώνεται μέ νοσηρά φαινόμενα βίας καί ἀποδεικνύεται καταστροφική γιά ὀλόκληρη τήν κοινωνία σήμερα.

Ἰδιαίτερα εἶναι ἀνησυχητικό τό φαινόμενο τῆς βίας μεταξύ τῶν νέων ἀνθρώπων. Πίσω ἀπό τόν θυμό καί τήν ἐπιθετικότητα πολλές φορές κρύβεται μία βαθιά ἀνάγκη: νά δοῦμε τούς νέους μας, νά τούς ἀκούσουμε, νά τούς καταλάβουμε. Σέ μία κοινωνία πού συχνά δέν βρῖσκει χρόνο νά σταθεῖ στόν ἄνθρωπο, ὁ νέος προσπαθεῖ νά γίνει ὁρατός ἀκόμη καί μέσα ἀπό τήν σύγκρουση. Ἡ Ἐκκλησία δέν δικαιολογεῖ τή βία. «Αὐτό πού γίνεται μέ τή βία οὔτε καλό εἶναι οὔτε καί ἀρετή»¹. Μᾶς καλεῖ νά ἀντιμετωπίσουμε τόν πόνο πού ἀκολουθεῖ τίς ἐκδηλώσεις βίας, νά σταθοῦμε μέ ἀλήθεια καί ἀγάπη δίπλα σέ κάθε ἄνθρωπο, παρά τά σφάλματα καί τίς ἀστοχίες του, καί προσπαθεῖ νά θεραπεύσει τά πάθη μέσα ἀπό τά Ἱερά Μυστήρια, τήν πρὸς τόν πλησίον ἀγάπη καί τήν Ὁρθόδοξη Πατερική καί Ἀσκητική Παράδοση.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες κατεδίκασαν καί ἀπέρριψαν, μέ λόγους καί ἔργα, κάθε μορφῇ βίας καί ὑπέδειξαν τρόπους ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετώπισής της, ὅπως εἶναι ἡ κάθαρση τῆς ψυχῆς καί ὁ φωτισμός τοῦ νοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, μέ τήν ἀδιάλειπτη προσευχή καί τόν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν παθῶν, μέ τήν ἀσκηση, τήν ἐγκράτεια καί τήν μετάνοια. Σύμφωνα μέ τόν ἱερό Χρυσόστομο, τά ἁμαρτήματα δέν γίνονται ἀπό ἀνάγκη ἢ βία, ἀλλά ἀπό ἐλεύθερη ἐπιλογή τοῦ ἀνθρώπου, ἀπό ραθυμία καί ὀλιγωρία².

¹ «Τὸ γὰρ βία γινόμενον οὐ καλὸν οὐδὲ ἀρετὴ», Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, *Κατὰ Μανιχαίων Διάλογος*, P.G. 94, 765.

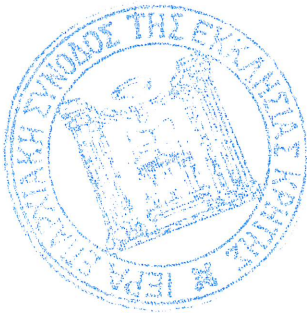
² Ἰωάννου Χρυσοστόμου, *Υπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολήν* 2, P.G. 62, 20.

Ἡ ἀπάντηση στή βία δέν εἶναι περισσότερη βία, ἀλλά ἡ μεταστροφή τοῦ νοῦ καί ἡ ἀλλαγὴ τῆς καρδιάς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς καλεῖ ξεκάθαρα: «Νά μὴ νικᾶσαι ἀπὸ τὸ κακό, ἀλλά νά νικᾷς τὸ κακό μέ τὸ ἀγαθόν»³. Καί ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μᾶς δείχνει τὸν δρόμο τῆς εἰρήνης λέγοντας: «Μακάριοι ὅσοι φέρνουν τὴν εἰρήνη στους ἀνθρώπους, γιατί αὐτοὶ θὰ ὀνομαστοῦν παιδιά τοῦ Θεοῦ»⁴. Γι' αὐτὸ καλοῦμε τίς οἰκογένειες νά ξαναβροῦν τὸν χρόνο τῆς ἐπικοινωνίας μεταξύ τῶν μελῶν τους, τοὺς γονεῖς νά ἀκούσουν οὐσιαστικά τὰ παιδιά τους καί νά συνεργαστοῦν ἐποικοδομητικά μέ τοὺς ἐκπαιδευτικούς, τοὺς νέους, νά μιλήσουν χωρὶς φόβο γιὰ ὅ,τι τοὺς βασανίζει, καί ὅλους νά καλλιεργήσουμε πνεῦμα σεβασμοῦ, διαλόγου καί εἰρήνης. Ἡ Ἐκκλησία βρίσκεται δίπλα σέ κάθε ἄνθρωπο πού ἀγωνίζεται, ὥστε κανεὶς νά μὴν αἰσθάνεται μόνος.

Στὸ Εὐαγγέλιο προτείνεται σέ ὅλους ὁ νόμος τῆς τελείας ἀγάπης, πού ἀφορᾷ καί στοὺς ἐχθρούς⁵ μας καί ἐξαφανίζει παντελῶς κάθε βίαιη συμπεριφορὰ. Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ἀποθαρρύνει τὸν Πέτρο νά χρησιμοποιοῦν βία⁶ καί ὑπομένει ἐλεύθερα τὸν ζωοποιὸ Σταυρό, καταγγέλοντας διαχρονικά κάθε μορφὴ βίας καί ἀδικίας. Ἡ κενωτικὴ καί θυσιαστικὴ ἀγάπη⁷, ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλῆ ὁδὸ γιὰ νά ἀποκτήσουμε τὴν ἄνωθεν εἰρήνη.

Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι πλασμένος γιὰ νά βιαιοπραγεῖ, ἀλλά γιὰ νά ἀγαπᾷ, «ὄχι γιὰ νά μισῶ, ἀλλά γιὰ νά ἀγαπῶ γεννήθηκα»⁸. Καί ὅπου ὑπάρχει ἀληθινὴ ἀγάπη, ἡ βία χάνει τὴ δύναμή της.

Εὐχόμαστε, τέλος, ἡ κοσμοχαρμόσυνη περίοδος τοῦ Πεντηκοσταρίου νά ἀποτελέσει ἀφετηρία γιὰ οὐσιαστικὴ ἀλλαγὴ τῆς σκέψης καί τῆς ζωῆς ὅλων μας, ὥστε νά περιορίσουμε τὰ φαινόμενα τῆς παραβατικότητας στίς κοινωνίες μας, γιὰ νά «εὐφρανθοῦμε θεϊκά»⁹ καί νά συνεορτάσουμε «τὴν ἀρχὴ μίας ἄλλης ζωῆς, αἰώνιας»¹⁰.

Μέ πατρικὲς εὐχὲς καί ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι ἀγάπη

- † Ὁ Κρήτης Εὐγένιος, Πρόεδρος
- † Ὁ Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Μακάριος
- † Ὁ Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου Πρόδρομος
- † Ὁ Κυδωνίας καί Αποκορώνου Τίτος
- † Ὁ Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων Ἰωακείμ
- † Ὁ Ἱεραπύτνης καί Σητείας Κύριλλος
- † Ὁ Πέτρας καί Χερρονήσου Γεράσιμος
- † Ὁ Κισάμου καί Σελίνου Ἀμφιλόχιος
- † Ὁ Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου Ἀνδρέας

³ «μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλά νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν», *Ρωμ.* 12,21.

⁴ «μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται», *Ματθ.* 5,9.

⁵ «ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καί προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καί διωκόντων ὑμᾶς», *Ματθ.* 5, 43-44.

⁶ «εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην», *Ἰωάν.* 18,11.

⁷ «οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς», *Α΄ Κορ.* 13,5.

⁸ «οὗτοι συνέχθην, ἀλλά συμφιλεῖν ἔφυν», *Σοφοκλέους, Ἀντιγόνη*, στίχ. 523.

⁹ «εὐφρανθῶμεν ἐνθέως», ἐκ τῆς δ' Ὠιδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα.

¹⁰ «ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰώνιου ἀπαρχῆς», ἐκ τῆς ζ' Ὠιδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα.